

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XI. Xauerius Malacensibus partæ victoriæ, cuius auctor fuerat, vates
extitit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

pit. Et valuit apud barbarum Regē memoria dati etiam à non cogitante beneficij. Mox simul victoria gaudens, simul gratulabundus, ad Lusitaniæ classis Ducem liberatorem suum tendit: seque ultro se Lutro, pro tam insigni Lusitanorum merito, Lusitani Regis stipendiarium facit. Hic reportatæ, Francisco auctore, victoriae cumulus fuit. Saa classis Lusitanæ Præfectus, his rebus ita gestis, xxv. naues ex omni hostilis classis numero selegit, quas secum deduceret. cæteris, quòd inutiles viderentur, iniecit ignem. exin præda & gloria onustum deportat exercitum.

CAPVT XI.

Xauerius Malacensibus partæ victoriae, cuius auctor fuerat, vates extitit.

HÆc vnius ac dimidiati mensis ferme spatio gesta. Quo tempore Francisci victoriã à Deo precibus exposcentis inuicta constantia extitit. Non priuatim solum cæleste Numen propitiabat ipse, sed etiam publicè populum ad idem faciendum identidē incitabat. Bis quippe in hebdomada, die Dominico ac feria sexta, concionem Malacæ hahebat ad

Francisci preces pro victoria.

populum. Et solenne illi erat in perorando rogare concionem, ut, pro Lusitanæ classis victoria de barbaris, semel Pater & Ave secum orarent. Paruit initio populus non inuitus per xv. aut xx. dies, quoad scilicet spes fuit victoriæ. Cæterum cum per id tempus nullus omnino de classe nuncius afferretur; suspecta nostrorum clades multos civium à pio instituto auertit, ac penitus alienauit. Auxit Malacensium solitudinē dissipatus temerè à Saracenis accolis rumor: Lusitanos prælio victos ab Acenis, & occisione occisos. Falso rumorì fidē vera opinio faciebat: namq; hostes pugnacissimos & longè superiores viribus esse constabat. Ergo ciuitas omnis mœrore afflictari: matronæ effusæ in lacrymas, virorum, liberorum, cognatorum interitum, suam orbitatem ac solitudinem deplorare. Præfectus ipse vr̄bis, quòd cladis auctor haberetur, oculos declinans civium, publico carere. Inter quæ Franciscus de more verba faciens ad populum, spe meliorum inanem mœrorem abstergere conabatur. Et nunc in quosdam, qui sordibus ac veneficijs Lusitanæ classis euentum exquisierant, inuehebatur, eorum superstitionem vehemēter accusans: nunc ciues, quos diuinæ prouidentię immemores

Mœror

Malacensium ex falso Lusitana cladis nūtio.

Malacenses solatiur.

plus

plus æquo suorum cura sollicitaret, gra-
 uiter increpitos ad spem erigebat. Ad vl-
 timum perorans, omnium preces, ad im-
 petrandam à Deo victoriam, exigere nõ
 desisteat: etsi non erat nescius, suam il-
 lam rationem in multorum odia incur-
 rere, frementium, illas preces, quæ exi-
 gerentur, pro cætorum venia potius,
 quam pro viuorum victoria, fundi oportere.
 Sed breui Xauerianæ vaticinationis
 fides extitit. Aderat iam dies memorabili
 victoria insignis futurus. Franciscus igitur
 eo ipso die (fortè Dominicus erat) in
 templo concionem habebat. Et erat ea
 dem hora, qua se Lusitana classis parabat
 ad pugnam. Igitur inter perorandum ad
 Christi crucifixi effigiem repentè oratio-
 nem seque conuertit: diuinique Spiritus
 instinctu cum effusa corporis iactatione
 vaticinans, primū classium congressum
 verbis describere per ambages cœpit, au-
 ditoribus admiratione defixis. Inde ar-
 dentibus oculis vultuque, effusiùs lacry-
 mans, exclamare: O IESV Christe, Deus
 cordis mei, obsecro te, quæsoque per su-
 premos vitæ tuæ cruciatus, ne deseras
 quos tuo sanguine redemisti. Hæc & alia
 quæ sancto viro hinc metus, hinc spes, in
 tali re ac tempore subiiciebat, elocutus,
 inclinatū ac deficiens corporis iactatione
 caput

*Lusitana
 classis vic-
 toriam
 prospicit
 ac pradi-
 cit.*

*Vaticina-
tio.*

caput summa suggesti sponda paulisper
exceptit. Exin, velut ex ingenti defatiga-
tione requieuisset, caput attollens subitò
proclamat, vultu alacri lætoque: Nunc
demum, Malacenses, mœrore deposito,
iucunditati vós ac lætitiæ date. Modò
hostem nostri incruento quidem prælio
deuicerunt, non ampliùs tribus è nostris
desideratis: tantulo impèdio tam insignis
victoria stetit. Nec mora, iam victoria
ouantes, hostium spolijs prædaq; onusti
cum captiuis nauigijs reuehentur domũ.
Propediem (certumq; designauit diem)
aderunt incolumes. Agite dum ergo, &
Deo, victoriæ auctori, gratulantes, semel
orationem Dominicam, Angelicamque
salutationem, pariter recitemus: iterum-
que pro nostris, qui in pugna ceciderunt.
Francisci prædictionem non edicta so-
lùm supplicatio, sed ingens etiam con-
cionis admurmuratio exceptit. Tantiq̃
viri auctoritas, hilaritasque oris inusita-
ta, omnium excitauit animos, mœrore
torpentes. Viris exspectatione erectis, ea-
dem die matres familias separatim in a-
lio templo pro concione solatus est: di-
emque ipsum definiuit, quo die certus ad
eas de suorum incolumitate ac victoria
nuncius esset vêturus. Prænunciationem
omni ex parte exitus comprobauit. Bi-
duo

*Vaticina-
tio.*

duo triduoſe intermiſſo, nunciuſ adfuit
 partæ victoriæ. nunciuſ victores ipſi
 cum ingenti præda, magnoque numero
 captiuarum nauium, ſecuti. Immenſum
 ſcilicet, veluti ex inſperato, gaudium Ma-
 lacenſibus affulſit. adeò res ipſa expecta-
 tionem omnium vicit, cum ab octo na-
 uigijs naues xxv. captiuas agi viderunt.
 Confestim igitur victrici claſſi ad urbem
 applicanti, cuncta ciuitas, ab ingenti me-
 tu alacris, ſeſe obuiam effudit. Franci-
 ſcus in primis, magna victoriæ ac lætitiæ
 pars, procedit ad littus. Egreſſum in ter-
 ram Ducem, alioſque primores claſſis,
 gratulabundus amplectitur. Inde in com-
 muni gaudio & gratulatione, cum tem-
 pus victoriæ accuratiùs exquireretur;
 non tantum dies conſtitit, verum etiam
 res ipſa mirificè cum prædictione con-
 uenit Xauerij. Eoque plus admirationis
 res habuit, quòd locus, vbi pugnatum e-
 rat, ampliuſ C C. millia paſſuum aberat
 Malaca. Ex eo tempore Franciſcus Ma-
 lacæ haud magis ſanctitate quàm vatici-
 natione cõſpicuus fuit. Cæterum iisdem
 temporibus ſanctitatis eius fama Orien-
 tem peruagata, ex vltimis terris ho-
 mines ad Xauerium viſen-
 dum exciuit.

*Latitia
 Malacen-
 ſium ex
 ſuorum
 victria.
 Octo Lu-
 ſitanorum
 nauigia
 xxv. ca-
 ptiuas bar-
 barorum
 naues a-
 gunt.*